

до народної поезії, а з другого — пошуки нових форм мовного зображення. Поет дав зразки українських ліричних творів, утвердив жанр балади, майже позбавивши її бурлескних елементів. Йому належать і переспіви та переклади, при цьому він звертався, як зазначають дослідники, до поетів романтичного світобачення — В. Жуковського, О. Пушкіна, А. Міцкевича. Його твори «є вагомим внеском у становленні українського романтзму» [2, с. 33].

Дослідники творчості Левка Боровиковського (І. Айзеншток, А. Деркач, С. Крижанівський, М. Кузьменко, І. Лучник, П. Ротач, В. Святовець та ін.) відзначають, що вже в ранніх віршованих спробах поет майже повністю звільняється від бурлеску, наполегливо прагне ввести в українську поезію новий романтичний стиль. Це прагнення не могло не позначитися й на мові творів письменника.

Справді, своїми творами Л. Боровиковський довів, що українською мовою можна передати не тільки жартівливо-смішне.

Людина високої освіченості й широко обізнана у світовій літературі, Л. Боровиковський значну увагу приділяв перекладам з інших мов на українську, вважаючи, що саме переклад є одним із джерел вироблення стильових особливостей української лексики в процесі пошуків відповідників до книжних поетичних слів інших мов.

У поетичних творах митець звертається до фольклору, але разом з тим шукає шляхи до стилістичної обробки української мови, що виявляється, зокрема, у відборі лексичного матеріалу: виведення з контексту лексики згрубілої й просторічної і концентрація лексики абстрактної, поетичної.

Освіту Левко Боровиковський здобував у Хорольському повітовому училищі, Полтавській гімназії й Харківському університеті (етико-філологічний відділ філософського факультету), який закінчив зі ступенем «кандидата на отличие».

«Думка хибна, ніби мова малоросійська здатна лише для вислову смішного і низького», — пише Л. Боровиковський у листі до М. Максимовича й ілюструє думку матеріалами зі своїх лексикографічних пошуків [цитуюмо за: 8, с. 89].

Новаторства «власних спроб» не міг не побачити і сам поет, зазначає І. Айзеншток. В одному з листів до І. І. Срезневського Л. Боровиковський відзначав у своїх творах «ту новизну, яка, здається, досі була недоступною для малоросійських поетів. — це серйозність, всупереч несправедливому поглядові, що малоросійською мовою, крім жартівливого, смішного, — нічого написати не можна» [1, с. 28]. В іншому місці цього ж листа Л. Боровиковський зазначає, що «скористався словесним скарбом, вивчаючи від колиски це ... сильне наріччя — чадо слов'янської мови» [1, с. 28].

М. Т. Яценко зазначає, що у творах Л. Боровиковського «помітна вже суб'єктивна позиція автора, спроба надати народно-міфологічному матеріалові певної організації, внести в нього художню ідею» [9, с. 6]. До таких належать вірші-балади Л. Боровиковського «Маруся» (1829) та «Заманка» (1832), де «в першому фантастично-містичне витіснено у сферу сновидіння, а в другому постає як прояв незнищеного природного начала, теж по суті позбавленим містики» [9; с. 16].

І. Айзеншток у своїх дослідженнях підкреслює, що «від ранніх своїх наслідувальних творів Л. Боровиковський переходить до оригінальної творчості. Протягом ряду років він, за власним зізнанням, «займається Малоросією» «у словесному її значенні»: збирає народні пісні («ніким і ніде ще не видані»), прислів'я й приказки, повір'я та ін. Сам поет із цього приводу пише: «Поезія народних пісень, забобонний побут моїх земляків, <...> дотепність повір'їв, забобонів, — усе це, — пише він, — становить багатий скарб для балад, легенд, дум: джерело незаймане» [1, с. 27].

Ставлення Л. Боровиковського до використання у власній творчості цього «багатого скарбу» співзвучне в російській літературі зі ставленням до фольклору П. О. Катеніна, який заперечував культивування В. Жуковським і його послідовниками механічного перенесення на російський ґрунт інтернаціональних поетичних сюжетів, без найменшого врахування, що саме й куди переноситься, а також вимагав від поета «надавати перевагу поезії своїй, вітчизняній», пояснюючи цю вимогу тим, що «гарний твір такого типу може досягти більшої досконалості, ніж